

НАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»(УКРПАТЕНТ)

ДЕРЖАВНА ОРГАНІЗАЦІЯ «УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ОФІС ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙ» (УКРНОІВІ)¹

РІЧНИЙ ТЕХНІЧНИЙ ЗВІТ З ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ПРОМИСЛОВИХ ЗРАЗКІВ ЗА 2022 РІК

1. Загальний огляд останніх досягнень в інформаційній діяльності у сфері промислових зразків, що здійснюється Відомством

– Огляд концепції та планів, спрямованих на розвиток інформаційної діяльності у сфері промислових зразків, та очікувані строки їх реалізації

Основним документом, який визначав напрямки розвитку інформаційної діяльності у сфері промислових зразків у 2022 році був План роботи Відомства, який включав такі стратегічні напрями: «Патентно-інформаційне забезпечення у сфері інтелектуальної власності, забезпечення широкого доступу громадськості до інформації, пов'язаної з набуттям прав на об'єкти права інтелектуальної власності» та «Впровадження сучасних інформаційних технологій», які, зокрема, передбачають:

- всебічний розвиток основних напрямів інформаційного забезпечення у сфері інтелектуальної власності;
- уніфікація та гармонізація патентної документації України з урахуванням світового досвіду та відповідно до міжнародних стандартів Всесвітньої організації інтелектуальної власності (далі – ВОІВ) і чинного законодавства України;
- здійснення комплексу заходів, спрямованих на забезпечення постійного доступу користувачів до електронних патентно-інформаційних ресурсів та поточних публікацій офіційного електронного бюлетеня «Промислова власність».

Основні заходи у 2022 році були направлені на автоматизацію процесів діловодства за заявками та охоронними документами на об'єкти промислової власності (далі – ОПВ):

- розвиток технологічних автоматизованих систем діловодства за заявками та охоронними документами на ОПВ;
- автоматизацію документообігу та забезпечення комплексної електронної обробки інформації;
- розробку та впровадження загальнодоступних інформаційних ресурсів для

¹ Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.10.2020 № 1267-р державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент) виконує функції Національного органу інтелектуальної власності (НОІВ)

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.10.2022 № 943-р функції Національного органу інтелектуальної власності передано від Укрпатенту до Державної організації «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій» (УКРНОІВІ).

широкого кола користувачів;

- розвиток ІТ-інфраструктури;
- підвищення рівня безпеки інформаційної інфраструктури;
- продовження удосконалення програмного забезпечення автоматизованого робочого місця для підготовки та впровадження нових редакцій Міжнародної класифікації промислових зразків у перекладі українською мовою (АРМ МКПЗ) у частині оптимізації перебігу технологічних процесів за часом, точністю і коректністю.

– Нові проєкти, що розпочаті або відновлені цього року у контексті концепції тапланів, зазначених вище, – короткий опис: цілі, партнери, завдання

Згідно з плановими завданнями у 2022 році були реалізовані роботи за такими проєктами:

1. Тривало удосконалення комплексної автоматизованої системи діловодства за заявками на позначення та промислові зразки (далі – КАС ДЗ ППЗ).

Основним призначенням системи є автоматизація процедур та функцій в інформаційно-технологічних процесах діловодства за заявками на реєстрацію промислових зразків, знаків для товарів і послуг, географічних зазначень, прав на використання вже зареєстрованих кваліфікованих зазначень походження товарів та географічних зазначень, а також автоматизація процедур та функцій в інформаційно-технологічних процесах діловодства, ведення відповідних державних реєстрів з метою спрощення та прискорення процесів набуття прав на ОПВ, зменшення витрат та часу при здійсненні процесів діловодства за ОПВ.

2. Тривало удосконалення Спеціальної інформаційної системи (далі – СІС) щодо доступу до актуальних даних, що пов'язані з розглядом заявок та веденням державних реєстрів охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності (далі – ОПВ).

СІС забезпечує доступ через мережу Інтернет до відомостей про будь-який ОПВ в режимі, максимально наближеному до реального часу. Пошуковий механізм системи, що має універсальний інтерфейс пошуку, забезпечує відкритий та авторизований доступ до будь-якого документа електронного дос'є об'єкта. У СІС реалізовано два пошукових механізми – простий та розширений. Розширений пошук має додатковий пошуковий інструментарій, за допомогою якого можна обмежити пошук за видом ОПВ та правовим статусом. В залежності від обраного виду та правового статусу, можна обрати будь-який пошуковий параметр для пошуку.

У 2022 році в рамках розвитку СІС було удосконалено розділ, призначений для щоденного відображення відомостей про промислові зразки, за якими встановлено дату подання.

3. У рамках розробки проєкту зі створення автоматизованої системи «Загальносистемні засоби створення та використання інформаційних реєстрів об'єктів інформаційної системи Відомства» (далі – ЗВІОУ) реалізована множина функцій ведення та використання класифікаторів та реєстрів, які забезпечують однозначне класифікування та обліковування об'єктів у середовищі інформаційної системи, створення сервісів для використання та ідентифікації об'єктів інформаційної системи Відомства, створення засобів ведення організаційної структури, забезпечення доступу до загальносистемних класифікацій будь-яких компонентів інформаційної системи Відомства.

– Основні види інформаційної діяльності в сфері промислових зразків та пов'язане з ними практичне застосування інформаційно-комунікаційних

технологій (ІКТ), на яких була зосереджена увага минулого року

До основних видів інформаційної діяльності в сфері промислових зразків відноситься: забезпечення експертизи заявок на промислові зразки, формування бази даних для внутрішнього використання у закладі експертизи, публікація офіційних відомостей про зареєстровані промислові зразки в офіційному електронному бюлетені, створення та удосконалення інформаційно-довідкових систем для інформаційного обслуговування широкого кола користувачів через мережу Інтернет.

Діловодство за заявками на промислові зразки здійснюється засобами автоматизованої системи, яка має повний функціонал обробки текстів та ведення діловодства на всіх стадіях від подання заявки до ведення Державного реєстру України промислових зразків.

Для формування інформаційних масивів, що включаються до публікації в офіційному електронному бюлетені «Промислова власність», використовувалося автоматизоване робоче місце редакційного відділу.

Для класифікування промислових зразків використовувалася тринадцята редакція Міжнародної класифікації промислових зразків (МКПЗ-13) (Локарнська класифікація) в перекладі українською мовою.

Інформаційно-довідкова система (ІДС) «Міжнародна класифікація промислових зразків (Локарнська класифікація)» для МКПЗ-13 у перекладі українською мовою, форма та зміст якої повністю відповідає офіційній публікації МКПЗ, розміщеній на вебсайті ВОІВ, доступ до якої надається безоплатно.

У II півріччі 2022 року виконувався комплекс необхідних робіт, що мали забезпечити запровадження в державній системі правової охорони інтелектуальної власності з 1 січня 2023 року МКПЗ-14 у перекладі українською мовою, зокрема створення відповідної ІДС.

У 2022 році проведені заходи з оновлення комп'ютерного та телекомунікаційного обладнання, програмного забезпечення, а також були здійснені заходи з оновлення апаратно-програмних засобів безпеки.

Проведені організаційно-технічні заходи щодо виведення з експлуатації морально застарілого обладнання та впровадження в експлуатацію нового комп'ютерного обладнання.

– Статистика: зміни в поданні заявок та видачі охоронних документів порівняно з минулим роком; напрямки або галузі, що зазнають швидких змін порівняно з минулим роком

Подано заявок:

у 2021 році – 1838, у 2022 році – 819, що на 55,4% менше порівняно з попереднім роком.

Від національних заявників надійшло у 2021 році – 1682, у 2022 – 729, що на 56,7% менше порівняно з попереднім роком.

Від іноземних заявників надійшло у 2021 році – 156, у 2022 – 90, що на 42,3% менше порівняно з попереднім роком.

Зареєстровано свідоцтв:

у 2021 році – 1751, у 2022 році – 656, що на 62,5% менше порівняно з попереднім роком.

Протягом 2022 року з використанням системи електронного подання заявок на

ОПВ надійшло 455 заявок на промислові зразки (55,6% від загальної кількості поданих заявок на промислові зразки), що на 53,2% менше порівняно з 2021 роком (972 заявки).

До напрямів, що зазнали найбільших змін у 2022 році порівняно з попереднім роком належать: «Будівництво» (+ 14,7%), «Здоров'я, фармацевтика та косметика» (+ 171,4%), «Опакування» (– 11,7%), «Реклама» (+ 11,8%), «Інструменти та пристрої» (– 58,8%) та «Текстильні товари та фурнітура» (– 7,1%).

– **Інші питання та корисні посилання (URLs): річний звіт відомства, сторінкановин, статистика, тощо**

Річні звіти, Річні технічні звіти з інформаційної діяльності у сфері промислових зразків, статистична інформація Відомства:

<https://ukrpatent.org/uk/articles/statistics>

Новини Відомства з питань, які стосуються промислових зразків:

<https://ukrpatent.org>

Інформація щодо законодавства у сфері промислових зразків:

<https://ukrpatent.org/uk/articles/zakonodavchi-akty>.

Інформація стосовно представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), які надають послуги у сфері охорони прав інтелектуальної власності:

https://sis.nipo.gov.ua/uk/services/patent_attorneys/.

Для зручного вивантаження даних щодо ОПВ у форматі JSON та подальшого формування власних баз даних, створено та постійно удосконалюється API СІС, що працює за протоколом HTTP. API СІС доступний за адресою: <https://sis.nipo.gov.ua/api/v1/open-data/>.

2. Послуги та діяльність Відомства, пов'язані з інформацією в сфері промислових зразків

– **Інформація та підтримка, що надається Відомством заявникам щодо подання заявок на папері та/або електронного подання (роз'яснення, семінари тощо) – URLs**

Інформація про різні процедури та джерела інформації про промислові зразки для користувачів, зокрема, інформація щодо законодавства у сфері промислових зразків, послуги та діяльність Відомства, пов'язані з інформацією у сфері промислових зразків, статистична інформація тощо публікується на вебсайті Відомства (<https://ukrpatent.org/>).

Інформація для заявників щодо подання заявок на промислові зразки представлена на вебсайті Відомства (<https://ukrpatent.org/>).

Заявники можуть подавати до Відомства заявки на промислові зразки на паперових носіях, а також засобами електронного подання.

Для подання електронних заявок на промислові зразки використовується Система електронного подання СПЕЗ-2 <https://base.uipv.org/efiling/>. В системі реалізовано особистий кабінет заявника, через який надається доступ до усіх документів, що створюються в процесі взаємодії закладу експертизи та заявника під час розгляду заявки.

Для роботи з системами розроблених та доступний користувачеві у електронному вигляді Посібник користувача системи електронного подання заявок.

Доступ до системи електронного подання заявок на промислові зразки

надається за адресою <https://base.uipv.org/efiling/>

Підписання електронних документів здійснюється кваліфікованим електронним підписом.

Доступ до онлайн-публікацій, що містять відомості про промислові зразки, надається через вебсайт Відомства (<https://ukrpatent.org/uk>).

– **Наявність матеріалів заявки у електронній формі**

Усі матеріали заявок стосовно промислових зразків, незалежно від способу надходження, а саме, у електронному вигляді, на паперових носіях, електронною поштою, факсом або іншими телекомунікаційними мережами, автоматично або після сканування вносяться та зберігаються у електронному архіві документів та використовуються технологічними системами в процесі ведення діловодства за заявками.

– **Діяльність з класифікування та рекласифікування; використовувані системи класифікування, наприклад, Міжнародна класифікація промислових зразків (Локарнська класифікація), інші класифікації**

Для класифікування промислових зразків використовувалася тринадцята редакція Міжнародної класифікації промислових зразків (МКПЗ-13) (Локарнська класифікація) в перекладі українською мовою.

Розміщена ІДС «Міжнародна класифікація промислових зразків (Локарнська класифікація)» для МКПЗ-13 у перекладі українською мовою, форма та зміст якої повністю відповідає офіційній публікації МКПЗ на вебсайті ВОІВ, доступ до якої надається безоплатно.

Протягом II півріччя 2022 року виконано комплекс необхідних робіт, які мали забезпечити запровадження в державній системі правової охорони інтелектуальної власності з 1 січня 2023 року МКПЗ-14 у перекладі українською мовою, зокрема, створення відповідної ІДС.

– **Інша діяльність**

3. Джерела інформації про промислові зразки, які забезпечує Відомство

– **Основні види публікацій Відомства у сфері промислових зразків, їх зміст (заявки на промислові зразки, охоронні документи, реєстрації тощо) та носії (на папері, на компакт-дисках, онлайн – URLs)**

Інформація про промислові зразки надавалася шляхом публікації у електронних виданнях сфери правової охорони інтелектуальної власності, безоплатних інформаційно-пошукових інтернет-ресурсах Відомства – інформаційно-довідковій системі (ІДС) та Спеціальній інформаційній системі (СІС):

– офіційний електронний бюлетень «Промислова власність» (<https://ukrpatent.org/uk/articles/bulletin-ip>);

– ІДС «Міжнародна класифікація промислових зразків (Локарнська класифікація)» – за цим посиланням доступні чинна та усі попередні версії МКПЗ у перекладі українською мовою, які втратили чинність, але доступні для інформаційних цілей;

– Спеціальна інформаційна система (СІС)

(<https://sis.ukrpatent.org/uk/search/simple/>).

Відомості стосовно промислових зразків публікувалися в Томі 2 офіційного електронного бюлетеня «Промислова власність» у таких розділах: «Офіційні відомості», «Відомості про видачу свідоцтв України на промислові зразки» та в розділі «Сповіщення».

Протягом 2022 року видано 44 номери бюлетеня.

Публікації в електронних інформаційних ресурсах:

– офіційний електронний бюлетень «Промислова власність»: для розділу «Відомості про видачу свідоцтв України на промислові зразки» – бібліографічні дані, зображення/комплект зображень виробу;

– Спеціальна інформаційна система (СІС) – містить відомості про заявки на промислові зразки, відомості про видачу свідоцтв України на промислові зразки. Крім того, як додаткова оперативна складова, надається інформація про правовий статус свідоцтв.

– **Офіційні бюлетені: основні види сповіщень, періодичність випуску, носії (на папері, на компакт-дисках, онлайн – URLs)**

У розділі «Сповіщення» офіційного електронного бюлетеня «Промислова власність» з періодичністю його виходу публікувались сповіщення стосовно промислових зразків (в обсязі, передбаченому відповідним Законом України), що включають зміни до відомостей, що занесені до Державного реєстру України промислових зразків, відомості про видачу дублікатів охоронних документів України на промислові зразки, про зміни, які відбулися внаслідок виправлення помилок, та інші відомості, що стосуються державної реєстрації промислових зразків.

Зазначені відомості доступні на: <https://base.uipv.org/searchBul/>.

– **Інформаційні продукти (охоплення, носії тощо), що доступні експертам, у тому числі зовнішня документація та бази даних**

Відомості про інформаційні ресурси, доступні експертам, надані у розділі «Ведення та підтримка електронного пошукового фонду: структура фонду, оновлення, зберігання, документи з інших Відомств, що входять до пошукового фонду».

– **Інформаційні продукти (охоплення, носії тощо) та послуги, що доступні зовнішнім користувачам; умови доступу (наприклад, безкоштовно, на умовах передплати тощо)**

Для інформаційного забезпечення широкого кола користувачів надається вільний доступ на безоплатній основі до відомостей стосовно промислових зразків через вебсайт Відомства – ІДС «Міжнародна класифікація промислових зразків (Локарнська класифікація)», Спеціальна інформаційна система (СІС) та офіційний електронний бюлетень «Промислова власність».

У вільному доступі на вебсайті Відомства також наявні: Річні звіти Відомства, Річні технічні звіти Відомства з інформаційної діяльності у сфері промислових зразків, щоквартальні випуски інтернет-видання «Промислова власність у цифрах», неофіційні переклади стандартів ВОІВ українською мовою, які мають найбільше

практичне значення і стосуються різних ОПВ, у тому числі промислових зразків (рубрика «Стандарти ВОІВ»).

Інформація про послуги, що доступні зовнішнім користувачам, надана у першій частині розділу 5 «Діяльність, спрямована на сприяння доступу користувачів до інформації у сфері промислових зразків та її ефективне використання».

Інформація про правовий статус (вид інформації, охоплення, носії тощо)

Відомості, що стосуються правового статусу зареєстрованих промислових зразків в обсязі, передбаченому відповідним Законом України, публікуються у розділі «Сповідання» офіційного електронного бюлетеня «Промислова власність» <https://ukrpatent.org/uk/articles/bulletin-ip>.

Крім того, така інформація надається у СІС.

– Інші джерела

4. ІКТ-підтримка послуг та діяльності Відомства, пов'язаних з інформацією у сфері промислових зразків

– Спеціальні програмні засоби/інструменти, що спрямовані на підтримку основних видів діяльності в рамках Відомства: загальний опис, характеристики, переваги, можливі вдосконалення

Основним інструментом експертизи заявок на промислові зразки та ведення державних реєстрів є комплексна автоматизована система діловодства за заявками на позначення та промислові зразки (КАС ДЗ ППЗ). Увесь цикл формування, погодження, підписання, передачі та реєстрації документів здійснюється на основі електронної технології. Інтегрована пошукова система дозволяє шукати схожі промислові зразки у масивах національних заявок і реєстрацій тощо.

– Комп'ютерна техніка, що використовується для забезпечення діяльності Відомства

Серверна частина побудована на серверах платформи x86 виробництва Hewlett-Packard Enterprise (HPE) (HPE Synergy 480 Gen10, HPE ProLiant DL380Gen10, HP ProLiant DL380Gen8).

Моделі сховищ інформації:

– HPE 3Par StoreServ 8400, HP 3Par StoreServ 7200, HPE MSA2050, HP MSA2040.

Мережа сховищ інформації Storage Area Network (SAN) побудована на комутаторах HP SN3000B, HP SAN Switch 8/24.

Загальна мережева інфраструктура базується на:

– кластері з двох пристроїв Checkpoint NGTP 5600, який містить VPN та Firewall модулі для зв'язку з мережею Інтернет та забезпечує контроль доступу до сайтів мережі Інтернет і захист IT-інфраструктури Відомства від складних загроз і шкідливих атак (ботнетів, цільових атак, АРТ-атак і атак нульового дня);

– окремому пристрої Checkpoint SandBlast Appliance TE100X. Threat Emulation, що додатково запобігає зараженню мереж від невідомих джерел, захищає від загрози нульового дня та таргетованих атак;

– пристрої Barracuda Spam & Virus FireWall для захисту поштових серверів;

– внутрішньому маршрутизаторі (побудованому на сервері Unix) для підтримки локальної комп'ютерної мережі Відомства.

Локальна комп'ютерна мережа включає в себе набір комутаторів HP Aruba 8320, HP Aruba 2930M, HP Procurve 2910al-24G, HP 2530-48, HP 2510-48 та розділена на п'ятдесят віртуальних мереж (Vlan).

Серверна інфраструктура повністю віртуалізована. На фізичних серверах застосовується операційна система Microsoft Hyper-V Server 2016 та VMware ESXi, що дозволяє створювати та експлуатувати продуктивні віртуальні сервери. Сервери віртуалізації об'єднані в кластери Hyper-V, які дозволяють організувати високу доступність продуктивних серверів з операційними системами Microsoft Windows Server 2019, Microsoft Windows Server 2016, Microsoft Windows Server 2012R2, Microsoft Windows Server 2012, Microsoft Windows Server 2008R2 та CentOS 7. Як система керування базами даних використовується MS SQL Server 2017, MS SQL Server 2016, MS SQL Server 2014, MS SQL 2008R2, MS SQL 2005, PostgreSQL, MySQL.

Функціонує доменна структура Активного каталогу (AD), яка дозволяє централізовано керувати всіма інформаційними ресурсами, в тому числі користувачів, комп'ютерами, файлами, периферійними пристроями, доступом до служб, мережевих ресурсів, вебвузлів, баз даних тощо.

Для організації відмовостійкості доменної структури використовується декілька контролерів домену.

Сервер WSUS забезпечує оновлення операційних систем серверів та клієнтських комп'ютерів.

Антивірусний сервер ESET забезпечує централізоване керування всіма антивірусами на комп'ютерах користувачів, оновлення антивірусних баз, генерацію звіту про оновлення баз та існуючі загрози.

Для резервного копіювання даних використовуються програмний продукт компанії Veeam – Veeam Backup & Replication, що забезпечує безперервний захист віртуальних та фізичних серверів для їх надійного відновлення. Існує план відновлення усіх серверів та сервісів після аварії.

Використовуються також і інші продукти сімейства Microsoft System Center 2019, а саме: Virtual Machine Manager (SCVMM) для керування віртуалізацією, System Center Configuration Manager (SCCM) для інсталяції операційних систем та налаштування програм.

Заходи з розвитку IT-інфраструктури, які проводились за поточний період, були направлені на побудову відмовостійкого ядра комп'ютерної мережі, підвищення її пропускної здатності, рівня безпеки та керованості, заміну застарілих компонентів апаратної частини інфраструктури, консолідацію та віртуалізацію серверів. Сервери віртуалізації об'єднані в кластери, що забезпечує високу готовність усіх систем.

Загалом корпоративна мережа складається з 650 персональних комп'ютерів, 24 фізичних та 105 віртуальних серверів, 6 сховищ інформації та різноманітного комутаційного обладнання.

Для користувачів інформаційних систем реалізоване підключення до мережі Інтернет для пошуку та перегляду інформації.

– Внутрішні бази даних: охоплення, оновлення, взаємозв'язок з зовнішніми джерелами

При здійсненні експертизи заявок на промислові зразки використовуються дані з низки джерел (внутрішніх та зовнішніх):

– База даних міжнародних реєстрацій промислових зразків. Інформація до бази даних міжнародних реєстрацій завантажується з сайту ВОІВ

<https://designdb.wipo.int/designdb/en/>.

– База даних центрального електронного архіву документів (ЦЕАД), яка забезпечує зберігання документів та їх атрибутів у електронній формі.

Актуалізація внутрішніх баз даних здійснюється в процесі ведення діловодства за заявками та ведення відповідного Державного реєстру.

– **Ведення та підтримка електронного пошукового фонду: структура фонду, оновлення, зберігання, документи з інших Відомств, що входять до пошукового фонду**

Інформація щодо міжнародних реєстрацій промислових зразків у пакетному режимі один раз на добу завантажується з сайту ВОІВ та зберігається в базі даних міжнародних реєстрацій промислових зразків. Комплексна автоматизована система діловодства за заявками на позначення та промислові зразки (КАС ДЗ ППЗ) заповнюється та актуалізується в процесі ведення експертизи, ведення діловодства стосовно договорів про передачу прав, видачу ліцензій та ведення державного реєстру. Увесь цикл формування, погодження, підписання, передачі та реєстрації документів здійснюється на основі електронної технології. Інтегрована пошукова система дозволяє шукати схожі промислові зразки у масивах національних та міжнародних заявок і реєстрацій тощо.

– **Електронні системи адміністративного управління (реєстр, правовий статус, статистика та адміністративна підтримка)**

Функції адміністративного управління реалізовані в середовищі автоматизованої системи «Позначення» за допомогою окремих програмних підсистем та модулів.

Для ведення реєстрів та моніторингу правового статусу охоронних документів на промислові зразки в автоматизованій системі реалізовані багатофункціональні підсистеми. Ці підсистеми забезпечують передачу інформації у відповідні бази даних для публікацій та для формування статистичних звітів.

Окрема автоматизована система «Показники» (далі – АС «Показники») характеризується можливістю формування багатоваріантних звітів з реалізацією механізму розрахунку показників за об'єктами, що мають множинні реквізити для усіх ОПВ. АС «Показники» побудована за модульним принципом та забезпечує автоматизацію процесів завантаження даних, підготовку масивів даних, формування статистичних звітів.

В АС «Показники» закладена можливість розширення переліку показників. Реалізована функція проведення автоматизованого аналізу розрахованих даних. Передбачена можливість уведення до бази підсистеми «Показники» даних стосовно основних економічних показників розвитку держави та інших зовнішніх факторів.

На вебсайті Відомства вільно доступні:

– інформація про промислові зразки, яка публікується у місячних, Річних звітах, Річних технічних звітах Відомства з інформаційної діяльності у сфері промислових зразків, щоквартальних випусках інтернет-видання «Промислова власність у цифрах» (статистична інформація).

– **Інше**

5. Діяльність, спрямована на сприяння доступу користувачів до інформації у сфері промислових зразків та її ефективне використання

– **Бібліотека Відомства (якщо пов'язана з інформацією у сфері промислових зразків): обладнання, управління фондом, мережа бібліотек у країні, взаємодія з іноземними бібліотеками**

З метою задоволення потреб громадськості України у патентній інформації, функціонує Фонд патентної документації громадського користування (ФГК) – найбільша в Україні загальнодоступна патентна бібліотека (бібліотека відомства інтелектуальної власності).

Основним джерелом комплектування ФГК зарубіжною документацією протягом тривалого часу залишається міжнародний обмін документацією із зарубіжними відомствами. ФГК також містить методичні, довідково-інформаційні та періодичні видання.

Для відвідувачів забезпечено безоплатний доступ до матеріалів ФГК як у читальному залі, так і в режимі віддаленого доступу. Робота замовників з фондами зарубіжної документації, наявної у ФГК на оптичних носіях, проводиться разом із консультантами.

Інформація про склад ФГК та відомості про його щоквартальні поповнення публікувалися у відповідних рубриках на вебсайті Відомства.

Протягом 2022 року забезпечувались належні умови зберігання документів у ФГК, що відповідають встановленим вимогам і гарантують їх збереженість.

ФГК розміщений на виробничих площах відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності у 3-х спеціально пристосованих та обладнаних приміщеннях (два сховища загальною площею 81 м² та читальний зал площею 40 м²). Оснащений 10 сучасними комп'ютерами з відповідним ліцензійним програмним забезпеченням, а також сканерами, принтерами та ксерокопіювальними апаратами.

Для надання користувачам можливості здійснювати оперативний доступ до електронних патентно-інформаційних ресурсів, крім традиційного доступу до мережі Інтернет для зручності користувачів підключено мережу Інтернет на основі Wi-Fi технологій.

Відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності надавало, у тому числі на базі ФГК, усі необхідні консультації, а також послуги як на платній, так і безоплатній основі. Проводились різні види пошуку інформації та документації.

Зокрема, протягом звітнього періоду найбільша кількість укладених договорів стосувалася таких видів патентно-інформаційних послуг:

- надання практичних рекомендацій з питань складання матеріалів заявки на реєстрацію промислового зразка;
- надання консультацій стосовно перевірки правильності складання матеріалів заявки, у тому числі, стосовно патентування промислового зразка тощо.

Щоденно надавалися консультації щодо найбільш поширених питань, а саме:

- питання стосовно процедури отримання правової охорони на ОПВ (складання, подання та проведення експертизи заявок) та сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на ОПВ;
- питання, пов'язані з проведенням патентно-інформаційних пошуків у інтернет-базах даних та інформаційно-довідкових системах.

Протягом звітнього періоду на виконання запитів Міністерства юстиції України, Державної податкової служби України, арбітражних керуючих, ліквідаторів

підприємств-банкрутів було проведено 1 198 іменних (фірмових) інформаційних пошуків відомостей про об'єкти інтелектуальної власності в Україні.

З квітня 2017 року в Україні працює бібліотека-депозитарій ВОІВ, доступ до документів якої надається на безоплатній основі.

– Публікації про різні процедури та джерела інформації про промислові зразки для користувачів, наприклад, книги, брошури, інтернет-видання тощо

На вебсайті Відомства вільно доступні:

– інформація про промислові зразки, яка публікується у Річних звітах, Річних технічних звітах Відомства з інформаційної діяльності у сфері промислових зразків, щоквартальних випусках інтернет-видання «Промислова власність у цифрах» (статистична інформація);

– «Методичні рекомендації з окремих питань проведення експертизи заявки на промисловий зразок».

З метою забезпечення інформаційного супроводження розвитку та функціонування державної системи правової охорони інтелектуальної власності, зокрема, вдосконалення української патентно-термінологічної бази, стандартизації та уніфікації термінології у сфері інтелектуальної власності, Відомство здійснює переклад українською мовою стандартів ВОІВ, у першу чергу тих, що мають найбільше практичне значення і стосуються різних ОПВ, а також забезпечує їх своєчасну актуалізацію.

Всього виконано неофіційний переклад 29 стандартів ВОІВ, які розміщені на вебсайті Відомства в рубриці «Стандарти ВОІВ».

– Співробітництво з університетами, центрами підтримки технологій та інновацій тощо

Центри підтримки технологій та інновацій (Technology and Innovation Support Center – TISC) – міжнародний проєкт, започаткований ВОІВ у квітні 2009 року. Мета TISC – забезпечення інноваційного розвитку, доступу до знань і консультацій у сфері права інтелектуальної власності та до патентної інформації.

В Україні процес створення мережі TISC було започатковано підписанням 23.07.2018 Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та ВОІВ щодо створення Центрів підтримки технологій та інновацій в Україні (Меморандум).

Створення регіональних TISC відбувається шляхом підписання Меморандуму про співпрацю та угоди про участь у проєкті TISC між установою, яка відповідає за реалізацією проєкту в Україні. Положення Меморандуму та угоди передбачають спільну участь у виконанні завдань, визначених у Проєктному документі Меморандуму.

Реалізація проєкту:

Станом на початок 2022 року було відкрито 17 Центрів у 10 областях України. На жаль, у зв'язку із повномасштабним вторгненням російської федерації, частина установ, на базі яких відкрито TISC, зазнала значних руйнувань або взагалі знаходиться в тимчасовій окупації (Центри в м. Харків та м. Рубіжне).

На початку 2022 року представникам ВОІВ направлено звіт про стан виконання Меморандуму та досягнення кількісних показників за Проєктним документом. Фахівці Центрів проходять внутрішнє навчання разом із представниками центрального TISC, їм надано доступ до курсів дистанційного навчання від ВОІВ,

здійснюється розсилка навчальних матеріалів ВОІВ та Відомства, а також забезпечено участь в заходах, організованих Відомством, зокрема:

- у 2022 році за участю фахівців TISC було проведено 2 просвітницькі заходи та Міжнародну конференцію, спільно із ВОІВ та Патентним відомством Польщі;
- представники центрального TISC та регіональних TISC залучалися до роботи в серії тренінгів у рамках навчальної програми тренерів від ВОІВ – WIPO-Ukraine IPTI project – майбутніх тренерів Національного навчального центру ІВ (Академія ІВ).

Фахівцями TISC Відомства розроблено два Посібники щодо питань захисту та охорони інтелектуальної власності в ІТ-індустрії та маркетинговій діяльності, які опубліковані у відкритому доступі за посиланням:

<https://tisc.ukrpatent.org/ipguides.html>.

До початку повномасштабного вторгнення, мережа TISC зосередилася на розвитку підприємницької освіти та формуванні стартап-культури в закладах вищої освіти, на базі яких відкрито Центри, з подальшим підвищенням рівня обізнаності та консультуванням стейкхолдерів такого процесу, зокрема: надавалися консультації регіональним TISC з питань формування стартап-шкіл, налагодження роботи з клієнтами та формування даних для вебсайтів.

– Освіта та підвищення кваліфікації: навчальні курси, модулі електронного навчання (URLs), семінари, виставки тощо

Детальна інформація про заходи в державній системі правової охорони інтелектуальної власності у 2022 році опублікована на вебсайті Відомства, зокрема, у щоквартальних випусках інтернет-видання «Промислова власність у цифрах», а також міститься у Річному звіті про діяльність Відомства за 2022 рік.

Протягом 2022 року фахівці Відомства взяли участь у спеціалізованих та просвітницьких заходах у сфері інтелектуальної власності, які були організовані як Відомством, так й іншими міжнародними організаціями, зокрема ВОІВ, ЄПВ, EUIPO тощо.

Близько 20 фахівців Відомства пройшли навчання на курсах дистанційного навчання Академії ІВ ВОІВ за наступними тематиками:

- DL101 General Course on Intellectual Property (Основи інтелектуальної власності);
- DL201 Copyright and Related Rights (Авторське право та суміжні права);
- DL203 Intellectual Property Traditional Knowledge and Traditional Cultural Expressions (Інтелектуальна власність, традиційні знання та традиційні вираження культури);
- DL302 Trademarks, Industrial Designs and Geographical Indications (Торговельні марки, промислові зразки та географічні зазначення);
- DL317 Arbitration and Mediation Procedure under the WIPO Rules (Арбітраж і медіація за правилами ВОІВ);
- DL318 Patent Information Search, WIPO (Патентно-інформаційний пошук);
- DL320 Basics of Patent Drafting, WIPO (Основи складання патентних заявок);
- DL450 Intellectual Property Management (Управління інтелектуальною власністю);
- DL511 Software Licensing Including Open Source (Ліцензування програмного забезпечення, в тому числі програмне забезпечення з відкритим кодом).

Майже 150 представників Відомства долучились до 32 навчальних вебінарів

ВОІВ щодо користування сервісами PATENTSCOPE, Гаазької, Мадридської систем та Договору про патентну кооперацію (РСТ), а також до заходів щодо ролі ІВ у різних секторах економіки та креативних індустрій.

Працівники Відомства систематично брали участь як слухачі та спікери у просвітницьких та навчальних конференціях, семінарах та дискусіях з різноманітних тематик права інтелектуальної власності, зокрема й в регіональних семінарах, організованих групою СЕБС, зокрема Регіональному семінарі з питань комерційної таємниці для країн Центральної Європи та Балтії (05.04.2022) та Міжнародній конференції Національних навчальних центрів з ІВ, організованої ВОІВ 23-24.05.2022.

– Інші заходи

У 2022 році з метою популяризації знань про інтелектуальну власність, формування культури і поваги до інтелектуальної власності, підвищення рівня обізнаності в сфері інтелектуальної власності було проведено:

– з нагоди Всесвітнього дня інтелектуальної власності (26.04.2022) – спільно з Патентним відомством Республіки Польща – міжнародну онлайн-конференцію «Інтелектуальна власність у світі ігор»;

– вебінар на тему «Реєстрація торговельних марок» (27.06.2022), спільно з Офісом розвитку креативних індустрій при Міністерстві культури та інформаційної політики України, за підтримки Програми USAID «Конкурентоспроможна економіка України», організовано лекцію з процедури реєстрації торговельної марки для представників сектору креативних індустрій;

– серію заходів для школярів, зокрема онлайн-урок про інтелектуальну власність для дітей працівників Відомства (01.04.2022), офлайн-заняття в Національному еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді МОН України та чотирьох школах міста Києва.

Для інформаційної підтримки та висвітлення особливостей використання прав на об'єкти інтелектуальної власності у 2022 році поповнювався розділ «Інформаційна підтримка винахідництва», розміщувалися матеріали бібліотеки Академії ІВ, також регулярно актуалізувалися інші розділи та структурні елементи вебресурсу.

Інноваційно-інформаційний ресурс «Біржа промислової власності» (<http://exchange.iii.ua/uk>) створено з метою просування на ринок зареєстрованих винаходів, торговельних марок, інших об'єктів промислової власності та для активного пошуку потенційних партнерів, інвесторів, а також для розміщення замовлень виробничого сектору економіки.

Головною метою ресурсу «Фабрика ідей» (<http://fabrikaidei.iii.ua/>) є виявлення, підтримка і стимулювання розвитку обдарованої і творчої молоді, молодих науковців, винахідників і дослідників.

Зазначені інтернет-ресурси надають необхідну інформацію користувачам щодо партнерів та інвесторів, актуальних грантів, конкурсів, конференцій, дослідницьких програм.

Станом на грудень 2022 року підготовлено, розміщено та актуалізовано 157 проектів в рамках ресурсу «Біржа промислової власності» та 279 проектів для ресурсу «Фабрика ідей».

Інформація просвітницького характеру також поширювалася через відповідні інформаційні ресурси: Facebook, Instagram та YouTube.

6. Міжнародне співробітництво у сфері інформації щодо промислових

зразків

– Міжнародний обмін інформацією про промислові зразки у машинозчитуваній формі (наприклад, Офіційними бюлетенями)

Міжнародний обмін патентною документацією здійснює Відомство, визнане у 2003 році на законодавчому рівні Центром міжнародного обміну виданнями відповідно до «Конвенції про міжнародний обмін виданнями», прийнятої 3 грудня 1958 року Генеральною конференцією ООН з питань освіти, науки і культури.

У рамках міжнародного обміну Відомство у 2022 році продовжило перехід на безоплатний міжнародний обмін патентною документацією на нематеріальних носіях, а саме: шляхом надання доступу до неї через мережу Інтернет та поширенням обміну даними, здебільшого через FTP-сервери відомств.

Участь у міжнародних або регіональних заходах та проєктах, пов'язаних з інформацією про промислові зразки

У 2020 році представники Відомства брали участь у сесіях та засіданнях Комітетів ВОІВ.

У рамках міжнародного співробітництва фахівці Відомства також брали участь (у режимі онлайн) у роботі 3-х Цільових груп (ЦГ) Комітету зі стандартів ВОІВ (КСВ) з розробки нових стандартів ВОІВ, а також інших проєктів КСВ:

- ЦГ з правового статусу (Legal Status Task Force);
- ЦГ з частини 7 Посібника ВОІВ з інформації та документації у сфері промислової власності (Part 7 Task Force);
- ЦГ щодо публічного доступу до патентної інформації (Public Access to Patent Information Task Force).

Відповідно до ініціатив, спрямованих на розвиток глобальної інфраструктури інтелектуальної власності, зокрема, шляхом покращення доступу до інформації та сприяння її використанню, у рамках яких ВОІВ пропонує низку безкоштовних онлайн-пошукових сервісів, в Україні було завершено розпочату в 2019 році взаємодію з ВОІВ у рамках проєктів з наповнення Глобальної бази даних брендів (Global Brand Database) та Глобальної бази даних промислових зразків (Global Design Database) для одержання технології пошуку зображень на основі штучного інтелекту та її інтеграції з внутрішніми системами Відомства.

Результатом співпраці є постійне оновлення даними щодо України глобальних баз даних, що стосуються знаків для товарів і послуг – Global Brand Database та промислових зразків – Global Design Database.

За даними повідомлень, розміщених на вебсайті ВОІВ, з травня 2020 року в Global Brand Database наявний весь національний фонд знаків для товарів і послуг, а з червня 2020 року в Global Design Database – фонд промислових зразків.

- **Допомога країнам, що розвиваються**
- **Інші заходи**

7. Інша інформація

У Відомстві діє система управління якістю (СУЯ) згідно з вимогами стандарту ISO 9001:2015. Діє Координаційна рада з питань розробки, упровадження та забезпечення функціонування СУЯ, визначені уповноважені з питань упровадження

та забезпечення функціонування СУЯ в структурних підрозділах, визначені та розроблені необхідні документовані процедури. За формування та реалізацію Політики у сфері якості відповідає керівництво та Головний уповноважений. З метою визначення ефективності СУЯ, розроблені вимірні цілі із зазначенням підрозділів та/або керівників, які забезпечують їх досягнення, а також затверджена програма внутрішніх аудитів СУЯ. Результати проведених внутрішніх аудитів обговорюються та аналізуються на засіданні Координаційної ради, а узагальнені висновки подаються для розгляду керівництву для прийняття відповідних рішень, спрямованих на поліпшення діяльності у сфері якості. Аналіз СУЯ та рівня досягнення цілей здійснюється двічі на рік. Підсумковим документом аналізування з боку керівництва є звіт про функціонування СУЯ, на основі якого керівництво розробляє плани розвитку СУЯ, приймає рішення щодо змін та/або поліпшення СУЯ, виділення необхідних ресурсів для функціонування СУЯ. Персонал має можливість оперативного ознайомлення з необхідними документами та результатом функціонування СУЯ за допомогою наказів або розпоряджень, які надсилаються у структурні підрозділи, а також під час робочих нарад у підрозділах. Поточний контроль якості здійснювався на рівні головних експертів-кураторів та начальників галузевих відділів експертизи. Вибірковий контроль здійснюється на рівні начальника Управління експертизи, його заступника, а також відділом контролю якості та удосконалення експертизи заявок (далі – відділ контролю якості). Кожний відділ експертизи відповідає за якість експертизи у визначеній галузі. Система гарантії якості включає перехресний контроль провідними експертами та перевірку якості начальниками відділів, відділом контролю якості і начальником управління експертизи. Запроваджена та постійно підтримується внутрішня система забезпечення якості. Відповідно до цієї системи необхідно дотримуватися уніфікованого підходу до проведення експертизи та пошуків у всіх галузевих відділах експертизи. Для цього проводився відповідний контроль на рівні управління відділом контролю.

Для забезпечення якості експертизи та пошуків усі експерти мали онлайн-доступ до відповідних стандартів ВОІВ та усіх необхідних нормативних актів та інструкцій.